

Мектептегі мерекелер: тәрбие жұмыстарының сценарийлері

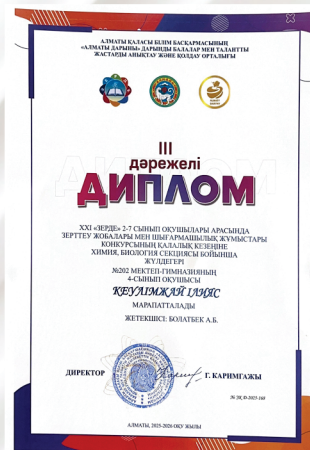
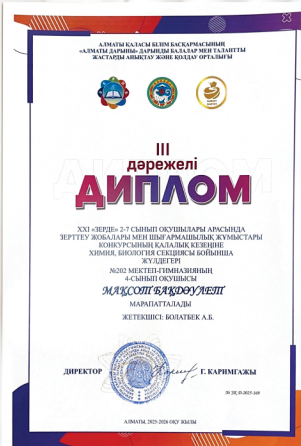
Ақерке
Болатбекқызы
БОЛАТБЕК,

№202 мектеп-гимназияның
бастауыш сынып мұғалімі.

Әуезов ауданы,
Алматы қаласы

Алматы қаласы №202 мектеп-гимназияның 4 «Д» сынып оқушылары, сынып жетекшісі — Ақерке Болатбек

Мектептегі мерекелер

тәрбие жұмыстарының сценарийлері

№5 (215) 2026

Журнал 2006 жылдың қаңтар айынан бастап екі айда бір рет қазақ тілінде шыға бастады.
2011 жылдан бастап ай сайын шығады

Республикалық ғылыми-әдістемелік, педагогикалық журнал)

МАЗМҰНЫ

А. Болатбек. Бір сыныптың тарихы, бір ұстаздың бақыты.....	3
Е. Дайрабай. Кітаппен кемелденген қоғам: жаңа дәуір бастауы.....	5
Қ. Елхондиева. Сыңғырла, соңғы қоңырау!.....	9
Г. Ибраимова, А. Сапах. Өнерліге өріс кең.....	11
М. Аймурзаева. Сабыр түбі – сары алтын.....	13
Ж. Сулейменова. Тілашар ертеңгілігі.....	16
Р. Искалиева. Абайтанушы.....	19
Ж. Ақрапова. Ақын мұрасы – халық жүрегінде.....	21
Л. Қобландин. Жанға жақын жырлар.....	23
А. Атахметқызы. Сырлы ақынның нұрлы жырлары.....	25
Р. Жұмағұлова. Балалардың сырбаз ақыны.....	27
Н. Абатқызы. «KitapLand Travel» атты креативті зияткерлік ойын.....	29
Н. Алжанқызы. Тарихтан тағылым – өткенге тағзым.....	31
К. Байчеркасс. Кітап сүйер ұрпақ – ел болашағы.....	34
Г. Сапабекова. Мерейлі отбасы – ұлт тәрбиесінің алтын діңгегі.....	38
Ж. Нурымгереева. Ойыл – тарих пен тағылым мекені.....	40

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
«ПЕДАГОГ LTD» ЖШС

Бас редактор:
Гүлжанат ҚҰСТАНОВА

Көркемдеуші және беттеуші:
Нұрзат РАЙМҚҰЛОВА

«Мектептегі мерекелер:
тәрбие жұмыстарының
сценарийлері» журналы

20.05.2010 ж. ҚР Байланыс
және ақпарат министрлігінде
қайта тіркеліп, №10966-Ж
куәлігі берілді.

Басылым индексі: 75489

Басуға қол қойылды
08.06.2026 ж.
Офсеттік басылым.

Тапсырысы: 326.

Редакцияның мекен-жайы:
050036, Алматы қаласы,
Мамыр-2 ы/а, 13-7.
Тел/факс: 8 (727) 255-72-94.
Ұялы тел.: 8 777 303 37 67.

Эл.пошта: pedagog-ltd@mail.ru
Сайт: www.pedagog-ltd

Журнал <<Print House GERONA>>
баспаханасында басылды.
Алматы қаласы, Сәтбаев көшесі
30А/3, 124-кеңсе.
Тел.: (727) 250 47 40.

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ:

Кіршібаева Райхан –
эл-Фараби атындағы
№145 мектеп-гимназия
директорының тәрбие
жұмысы жөніндегі
орынбасары.
Алматы қаласы.

**Қоңырбаева Сараш
Сахиқызы –** эл-Фараби
атындағы Қазақ Ұлттық
университетінің
қауымдастырылған
профессоры, педагогика
ғылымдарының кандидаты.
Алматы қаласы.

**Атабекова Бақытгүл
Ботабекқызы –** PhD,
Абай атындағы Қазақ
Ұлттық педагогикалық
университетінің аға
оқытушысы. Алматы қаласы.

**НАЗАР
АУДАРЫҢЫЗ!**

Материалдарды компьютерде Times New Roman қарпімен теріп, көлемі 2 беттен аспайтын Microsoft Word файлы ретінде CD дискіге жазып жіберіңіз. Мақала соңында автор туралы толық әрі нақты мәлімет болуы керек. Аты-жөніңізді толық жазыңыз (Мысалы, М.Т., К.С. емес). Мақалаңызға қосымша журналға жазылғандығыңыз жөніндегі **түбіртек көшірмесін** салғаныңыз жөн. Түбіртектің түпнұсқасы өзіңізде қалсын. Ол журналды уақытысында алмаған жағдайда байланыс бөлімшесіне барып, талап етулеріңізге керек болады. Мақаланы мүмкіндігінше Интернет арқылы электронды поштаға (pedagog-ltd@mail.ru, aknur@mail.ru) жіберіңіз. Факс арқылы, бағалы хат арқылы да редакция мекен-жайына жіберулеріңізге болады.

Жарияланған материалдар редакцияның пікірін білдірмейді. Фактілер мен мәліметтердің дұрыстығына авторлар жауапты. Қолжазбалар мен фотосуреттер рецензияланбайды және қайтарылмайды. Журналға шыққан материалдарды редакцияның келісімінсіз көшіріп басуға болмайды.

Бір сыныптың тарихы, бір ұстаздың бақыты

**Акерке Болатбекқызы
БОЛАТБЕК,
№202
мектеп-гимназияның
бастауыш сынып
мұғалімі.
Әуезов ауданы,
Алматы қаласы**

Мен — ұстаздық жолды жүрек қалауымен емес, әкемнің арманы мен сенімі арқылы бастаған жанмын. Мектеп бітірген кезде болашақ мамандығым жайлы ойларым әр түрлі болғанымен, әкем менің педагогика саласына түскенімді қалады. Әке сөзі мен үшін әрқашан маңызды болғандықтан, мен бұл шешімді қабылдап, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті қабырғасына оқуға түстім.

Алғашында бұл мамандықты өзімдікі деп толық сезіне алмадым. Бірақ уақыт өте келе ұстаздықтың терең мағынасын түсіне бастадым. Университеттегі білім, тәжірибе, шәкірттермен алғашқы жұмыс, балалардың шынайы күлкісі мен сенімі менің жүрегіме жол тапты. Бірте-бірте мен бұл мамандықты тек қабылдап қана қоймай, шын жүректен жақсы көріп кеттім.

Мен Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінде бакалавр білімін алып қана қоймай, кейін магистратураны да осы оқу орнында тәмамдадым. Бұл университет

мен үшін тек білім ордасы емес, тұлға ретінде қалыптасуыма ықпал еткен ерекше орта болды. Осында мен ұстаз болудың үлкен жауапкершілік екенін, әр баланың болашағына әсер ету — үлкен сенім мен аманат екенін түсіндім. Қазіргі кезде педагогика ғылымдарының магистрі, педагог-сарапшымын, жұмыс өтілім 7 жыл.

Ұстаздық — жай ғана мамандық емес. Бұл — жүрекпен таңдалатын, мейірім мен сабырды талап ететін ерекше жол. Бастауыш сынып мұғалімі болу арқылы мен балалар әлемінің қандай таза әрі шынайы екенін сезіндім. Кейде бір баланың қуанышты жүзі, кішкентай ғана жетістігі немесе «апай» деп жүгіріп келген сәті барлық шаршауды ұмыттырып жібереді.

Бүгінде мен балалардың ортасында жүргенде өзімді өз орнымда жүргендей сезінемін. Себебі ұстаз болу — тек сабақ беру емес, әр баланың жүрегіне сенім ұялату, олардың бойындағы қабілетті ояту, болашаққа бағыт беру. Әр оқушы — жеке әлем. Ал сол әлемнің жарқырауына себепші болу — мен үшін үлкен бақыт.

Бастауыш сынып — баланың өміріндегі ең маңызды кезеңдердің бірі. Дәл осы уақытта олардың білімге деген қызығушылығы қалыптасады, алғашқы сенімі оянады, тұлғалық қасиеттері дамиды. Сондықтан бастауыш сынып мұғалімі болу — үлкен жауапкершілік

пен зор мейірімді талап ететін мамандық.

Мен өз оқушыларымды әрдайым тек білімге емес, адамгершілікке, сыйластыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеуге тырыстым. Себебі білімді болу маңызды болса, жақсы адам болып қалыптасу одан да маңызды деп есептеймін.

Биыл мен үшін ерекше әрі жүрекке жақын жыл болды. Себебі осы оқу жылында өзімнің сүйікті оқушыларымды 4-сыныппен аяқтатып, үлкен өмірдің келесі баспалдағы — жоғары сыныпқа шығарып салдым. Кеше ғана мектеп табалдырығын кішкентай бүлдіршін болып аттаған балалардың бүгінде есейіп, өз ойы бар, арманы бар тұлғаға айналғанын көру — әр ұстаз үшін үлкен мақтаныш.

Бүгінде мен өз оқушыларымды жаңа белеске сеніммен шығарып салып тұрмын. Олар енді жоғары сыныпқа қадам басты. Алда оларды жаңа пәндер, жаңа ұстаздар, жаңа мүмкін-

діктер күтіп тұр. Бірақ қайда жүрсе де, бастауыштағы алғашқы ұстазы мен алғашқы сыныбы олардың жүрегінде сақталады деп сенемін.

Ұстаз үшін шәкіртін қанаттандырып, үлкен өмірге шығарып салудан асқан мақтаныш жоқ. Олардың әр жетістігі — менің де қуанышым. Болашақта оқушыларым елге пайдасы тиетін, жүрегі мейірімге толы, білімді азамат болып өседі деп сенемін.

Өмірде кейбір тандауларды біз емес, тағдыр немесе ата-анамыз жасап береді. Бірақ уақыт өте келе сол тандаудың мәнін түсініп, оны өз жүрегінмен қабылдайсың. Мен үшін ұстаздық — дәл сондай тағдырлы тандау болды. Бүгінде мен өз мамандығымды мақтан тұтамын және осы жолды тандауыма себеп болған әкеме ерекше алғыс айтамын.

Ұстаз болу — үлкен жауапкершілік. Ал шәкірт жүрегінде жақсы естелік болып қалу — ең үлкен бақыт.

Кітаппен кемелденген қоғам: жаңа дәуір бастауы

Қай заманда болсын, адамзаттың рухани тірегі — сөз, ал сөздің мәңгілік тұрағы — кітап. Уақыт өзгереді, технология дамиды, қоғам жаңарады, бірақ кітаптың адам өміріндегі орны ешқашан төмендеген емес. Керісінше, өркениет алға жылжыған сайын, кітаптың маңызы бұрынғыдан да арта түседі. Себебі кітап — тек ақпарат көзі ғана емес, ол — ойдың тереңдігі, танымның биігі, рухтың азығы бола алатын рухани байлық.

Осы ұлы құндылықты қайта жаңғырту, қоғам санасына терең сіңіру мақсатында Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлыққа қол қойды. Бұл — жай ғана әкімшілік құжат емес, бұл — ұлттың болашағын айқындайтын, рухани бағыт-бағдарын белгілейтін тарихи шешім.

Кітап — адамзаттың ғасырлар бойы жинаған даналығының қоймасы. Әрбір оқылған кітап — жаңа бір әлемнің есігін ашқанмен тең. Ол адамның көкірек көзін ашады, ой өрісін кеңейтеді,

дүниетанымын байытады.

Қазіргі қоғамда ақпараттың ағыны тасқындап тұр. Әлеуметтік желі, қысқа форматтағы контент, жеңіл қабылданатын дүниелер көбейді. Бірақ олардың бәрі адамның терең ойлау қабілетін дамыта бермейді. Ал кітап — сабырмен оқуды, саралап ойлауды, талдап түсінуді үйрететіні белгілі.

Сондықтан да Мемлекет басшысы көтерген бұл бастама — қоғамды жеңіл ақпараттан терең мазмұнға бұрудың, үстірт ойдан парасатты пайымға жетелеудің нақты жолы. Кітап — рухани тірек, ұлттық сананың темірқазығы десек артық болмас.

Жарлықтың өзегінде тұрған басты ұғым — «Зерделі ұлт». Бұл сөздің астарында үлкен философиялық мән жатыр. Зерделі ұлт дегеніміз — тек білімді адамдар жиынтығы емес. Ол — ойлай білетін, талдай алатын, саналы шешім қабылдайтын, рухани құндылықтарды бағалайтын зерделі қоғам.

Зерделі ұлт қалыптастыру үшін: әрбір азамат кітап оқуға дағдылануы керек және білім мен тәрбие

қатар жүруі тиіс, ұлттық құндылықтар мен заманауи көзқарас үйлесуі қажет.

Бұл — ұзақ мерзімді, бірақ аса маңызды үдеріс. Өйткені ұлттың сапасы — оның адами капиталымен өлшенеді. Әрине зерделі ұлт — зиялы қоғамның негізі болып табылады.

Бүгінде кітапхана ұғымы да өзгеріп келеді. Бұрынғыдай тек кітап сақтайтын орын емес, ол — мәдениет пен білімнің, идея мен ізденістің орталығы. Енді кітапхана — ой мен пікір тоғысатын, жаңа идеялар туатын рухани алаңға айналды. Мұнда әрбір оқырман тек ақпарат алып қана қоймай, өз дүниетанымын кеңейтіп, тұлғалық тұрғыдан дамуға мүмкіндік табады. Кітапхана қабырғасында өткен мен бүгін үндесіп, болашаққа бағыт беретін парасатты ой қалыптасады. Заманауи технологиялармен ұштасқан бұл кеңістік — жастардың ізденісіне серпін беріп, шығармашылыққа жетелейтін ортаға айналып отыр. Осылайша, кітапхана — үнсіз білім ордасынан тірі, тынысы бар рухани орталыққа айналған қасиетті мекен.

Жарлықта кітапханаларды жаңғырту, цифрландыру, зама-

науи форматқа көшіру мәселесінің көтерілуі — өте орынды қадам. Өйткені қазіргі оқырман — жаңа буын. Оның сұранысы да, қабылдауы да басқа. Жаңа форматтағы кітапхана: ашық кеңістік, пікір алмасу алаңы, шығармашылық орталық, цифрлық білім көзі болуы тиіс.

Бұл бағытта кітапханашылардың рөлі бұрынғыдан да арта түседі. Олар енді тек қызмет көрсетуші емес, олар — рухани бағыт беруші, ақпараттық кеңесші, мәдениет насихатшысы. Кітапхана — кешегіден бүгінге, бүгінгіден болашаққа бастар жол деп нық сеніммен айта аламыз.

Әдебиет — халықтың айнасы. Онда ұлттың тарихы да, тағдыры да, мінезі де, арманы да көрініс табады. Қазақ әдебиеті — терең тамырлы, бай мұра. Жарлықта отандық ақын-жазушыларды қолдау, ұлттық әдебиетті дамыту мәселесінің көтерілуі — ұлттық рухты нығайтудың басты тетіктерінің бірі болды. Бүгінгі таңда ұлттық әдебиетті: насихаттау, жаңа буынға жеткізу, әлемдік деңгейде таныту — аса маңызды міндет. Әсіресе, аударма ісінің дамуы — қазақ әдебиетін жаһандық кеңістікке шығарудың алтын көпірі. Ұлттық әдебиет әри-

не ұлттың жан дүниесі болып табылады.

Жастар — ел болашағы. Бірақ қазіргі жастардың кітапқа деген қызығушылығы біркелкі емес. Бұл — заман талабының, ақпараттық кеңістіктің әсері. Осы тұрғыдан алғанда: «Жылдың 10 оқырманы» жобасы, жаңа оқырмандық бастамалар, кітап оқу мәдениетін насихаттау жұмыстары, жастарды тартудың тиімді жолдары болмақ.

Кітап оқу сәнге айналмайынша, қоғам толық рухани жаңғыра алмайды. Сондықтан кітапты тек оқу емес, оны өмір салтына айналдыру қажет. Жастар және кітап: бүгінгі міндет, ертеңгі жеңіс болмақ.

Бүгінгі заман — цифрлық дәуір. Бұл кітаптың рөлін төмендетпейді, керісінше жаңа мүмкіндіктер ашады.

Ұлттық цифрлық кітапхана платформасының құрылуы: кітапқа қолжетімділікті арттырады, шалғай өңірлерге білім жеткізеді, оқырман мәдениетін жаңа деңгейге көтереді. Бұл — білімнің демократиялануы, яғни әрбір азаматтың кітапқа тең қол жеткізуі деген сөз. Бұл, әлует, әрине цифрлық дәуірдегі кітаптың жаңа мүмкіндіктері деп айта аламыз.

Қандай бастама болмасын, оның нәтижесі — халықтың қолдауына байланысты. Бұл Жарлықта — әрбір азаматтың қатысуын талап етеді. Әр адам өзінен бастаса: күніне 10-15 бет кітап оқу, баласына кітап оқыту, кітапханаға бару, әдебиетті насихаттау — үлкен өзгеріске бастайтыны анық. Өйткені үлкен өзгеріс — кішкентай қадамнан басталады.

Қай кезеңде болсын, ұлттың ұлылығы оның байлығымен емес, рухымен, санасымен, білім деңгейімен өлшенген. Ал сол рухани биіктікке жетелейтін ең сенімді жол — кітап. Бүгінгі қолға алынған бұл бастама — жай ғана саясаттың бір бағыты емес, бұл — тұтас ұлттың болмысын жаңғыртуға бағытталған тағдырлы таңдау.

Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев көтерген бұл бастама — әрбір азаматтың жүрегіне ой салатын, санасына серпіліс әкелетін үндеу іспетті. Өйткені кітап оқу — бір сәттік науқан емес, ол — өмірлік ұстаным, ол — тұлғалық қалыптасудың темірқазығы. Кітапқа бет бұрған адам — өзін табады, ал кітапқа бет бұрған қоғам — өзінің болашағын айқындайды.

Бүгінгі таңда біз тек экономии-

калық дамуды ғана емес, рухани кемелденуді де қатар алып жүруіміз керек. Себебі рухы әлсіз қоғам — ұзаққа бармайды. Ал рухы мықты, санасы сергек, ойы озық ұлт — қандай сын-қатер болса да, еңсесін түсірмейді. Осындай берік іргетас тек біліммен, тәрбиемен, кітаппен қаланады.

Кітап — өткеннің аманаты, бүгіннің шындығы, ертеңнің бағдаршамы. Әрбір парағы — өмір сабағы, әрбір жолы — ой тереңдігі. Сол себепті кітапты насихаттау — тек мәдени міндет емес, бұл — ұлттық қауіпсіздік деңгейіндегі маңызды мәселе деуге болады. Себебі кітап оқымайтын ұрпақ — ойламайтын ұрпаққа айналуы мүмкін, ал ойламайтын қоғам — оңай бағытынан жаңылады.

Бұл бастама арқылы кітапхана да жаңа тыныс алады, оқырман да жаңаша қалыптасады, қоғам да жаңа деңгейге көтеріледі. Әсіресе жастардың кітапқа қайта оралуы — елдің ертеңіне деген сенімді арттырады. Өйткені бүгінгі оқырман — ертеңгі көшбасшы.

Ендеше, бұл Жарлық — қағаз жүзіндегі құжат болып қалмауы тиіс. Ол әр үйдің төрінде, әр адамның жүрегінде, әр жастың санасында өз орнын табуы қажет. Әрқайсымыз күніне бір парак

болса да кітап оқуды дағдыға айналдырсақ, ұлтымыздың рухани келбеті де, интеллектуалдық деңгейі де жаңа биікке көтеріледі деген сенімдемін.

Кітап — үнсіз сөйлейтін ұстаз,

Кітап — таусылмас қазына.

Кітап — ұлтты ұлт ететін ұлы күш,

Сондықтан да бүгінгі бастама — ертеңгі кемел қоғамның кепілі.

Кітапқа бет бұрған ел — ешқашан адаспайды.

Оқитын ұлт — озық ұлт.

Зерделі ұлт — мәңгілік ұлт.

Ендеше, кітапхананың осындай жаңа келбеті қоғамның рухани тынысын кеңейтіп, білімге деген құштарлықты күшейте түспек. Уақыт өзгергенімен, кітаппен кітапхананың адамзат өркениетіндегі орны ешқашан төмендемейді. Керісінше, ол әр дәуірде жаңа мағынаға ие болып, ұлттың ой-санасын алға жетелейтін күш болып қала береді. Сол себепті кітапхана — өткен мен болашақты жалғайтын мәңгілік рухани көпір ретінде өз құндылығын сақтайтыны анық...

Еркебұлан ДАЙРАБАЙ,
Созақ аудандық кітапханасының
библиографы.
Түркістан облысы

СЫҢҒЫРЛА, СОҢҒЫ ҚОҢЫРАУ!

Мақсаты: оқушылардың бойындағы туған ауылына, мектебіне деген ерекше жауапкершілік сезімін қалыптастыру.

Көрнекілігі: «Қош бол, алтын ұя мектебім» баннері, шар, гүлдер.

I жүргізуші: Құрметті ұстаздар, ата-аналар, қонақтар, оқушылар! Сіздерді соңғы қоңырау күнімен құттықтаймыз.

II жүргізуші: Жыл сайын 25 мамыр мектеп бітіруші шәкірттерге арналған салтанат өтеді. Бұл — алтын ұя мектебін бітіріп, қияға қанат қағып, жастар үшін ең бір қымбат, ең бір қимас, ең бір ұмытылмас жүрек тебіренерлік сәт.

I жүргізуші: Шәкірттерімізге балалықтың базары, білім ордасы болған мектебімен, білім мен тәрбиенің нұрын сепкен ұстаздарымен, сыңғырлаған күміс қоңырау үнімен қоштасу бір жағынан қуанышты, екінші жағынан қимастық сезім тудырады.

Ендеше, осылай жүрек толтыратын «Сыңғырла, соңғы қоңырау!» атты салтанатты жиынымызды ашық деп жариялауға рұқсат етіңіздер.

II жүргізуші:

Жас жүректің өмірлік құштары гүл,

Бағбан ұстаз баулыған құстары бұл.

Қоштасып бүгінгі күн ұясынан,

Сол құстардың бір тобы ұшқалы тұр, - деп алтын ұя мектебінің табалдырығынан үлкен өмірге ұшқалы отырған мектеп бітіруші түлектерімізді құрметтеп ортаға шақырамыз. Қарсы алыңыздар!

I жүргізуші: Осыдан 11 жыл бұрын мектеп табалдырығын алғаш аттаған бүлдіршіндер бүгін мектеп бітіргелі отыр. Ақыл, қайрат, білімді зерделеріне тоқып, 11 жыл оқып үлкен білім ордасынан тағы бір толқын өмірге араласпақшы. Бұлар көкбайрағын желбіретіп, әнұранын асқақтатқан егемен еліміздің ертеңі мен келешегі.

II жүргізуші: Санаулы күндерден кейін сіздер, мектеп бітіруші түлектер Қазақстан Республикасының Жалпы орта білім туралы аттестатын алып, жастық шақ пен арман, ізденіс белесіне қадам басасыздар. Бүгінгі салтанатты жиын сіздерге арналады. *«Мектебім» әні орындалады.*

I жүргізуші:

Тарихы терең қазақ деген көне елде,

Ел белгі де, ерлік, өрлік, өнер де.

Жаһандағы ең жауынгер халық та,

Кім сенеді ту болмады дегенге.

II жүргізуші: Мазмұнына өнері жарасқан, тәуелсіздіктің қасиетті туы мәңгі желбіресін дей отырып, салтанатты жиынымызға Мемле-

кеттік туымызды көтеру құрметін түлектерге береміз.

I жүргізуші:

Құрметтейді ұстазды барша халық,

Түлектері көбейсе еңбегі жанып.

Шын бақытты адам мақтан тұтар,

Мәртебесі биіктер бағы жанып, - дей отырып, құттықтау сөз кезегін мектеп директорына береміз.

II жүргізуші: Мектеп бітіруші түлектерге арналған 1-сынып оқушыларының құттықтау сәтіне кезек береміз. Ортаға бастауыш сынып оқушыларын шақырамыз.

I жүргізуші: Қимастық пен қуаныш, аңсау мен арман сезімдері араласқан осынау сәтте, шәкірттің соңы, өмір жолының алғашқы қадамында тұрған жас түлектердің білім ордасы мен, ондағы ұстаздарына арналған «Қоштасу» атты әдеби-музыкалық монтажына кезек береміз.

II жүргізуші: Міне, бүгін 10 жылды, 20 жылды, 30 жылды артқа салып аяулы мектебімен, ұстаздарымен кездесуге түлектеріміз келіп отыр. Қиын да қызығы мол мектебімізде талай өнерлі таланттарымыз бен еңбек қайраткерлеріміз түлеп ұшты. Енді міне әрбіреуі өзінің қалаған жолымен еңбек етуде.

Ал түлектер қош келдіңдер ауылға

Аманшылық туған жерің ауылыңда бауырда

Хал жағдайды амандықты жет-

кізген

Жақсы сөзбен мына отырған қауымға, - дей отырып, 10, 20, 30 жыл бұрын оқу бітірген түлектерге сөз кезегін береміз.

I жүргізуші:

Қуаныш тербеп көңілді,

Жүздерден алау төгілді.

Тыңдашы сыры мол үнді,

Соңғы қоңырау соғылды.

II жүргізуші: Соңғы қоңырау соғу салтанатын мектеп бітіруші түлектерге береміз.

«Мектеппен қоштасу» әні орындалады.

I жүргізуші: Қазақстан Республикасының мемлекеттік Туы түсірілсін.

II жүргізуші: Қазақстан Республикасының мемлекеттік Туы шығарылсын.

Әнұран орындалады.

I жүргізуші: Осымен «Сыңғырла, соңғы қоңырау!» атты салтанатты жиынымызды жабық деп жариялаймыз. Амандықпен жолыққанша сау болыңыздар!

«Елім менің» әні орындалады.

**Қарлығаш Сәттібайқызы
ЕЛХОНДИЕВА,**

**«Әбілғазы Махұтов атындағы орта
мектеп» ММ**

**директордың тәрбие ісі жөніндегі
орынбасары**

Төлеп селосы,

Бейнеу ауданы,

Маңғыстау облысы

Өнерліге өріс кең

Мақсаты: 5-6 сыныптар арасында көркем еңбек және музыка пәні сайысы арқылы арқылы білім алушылардың көркем, шығармашылық қабілеттерін дамыту, тәрбие беру және тұлғаны әрі қарай үйлесімді дамыту бойынша жүйелі және мақсатты қызмет жүргізуге жағдай жасау, рухани-адамгершілік және мәдени құндылықтарға араластыру.

Міндеттері:

- білім алушыларды өнерге араластыру, оларды белсенді шығармашылық қызметке тарту, оларды әлеуметтендіру;

- бала тұлғасының шығармашылығын, оның әлемді эмоциямен қабылдаудағы эстетикалық сезімін дамыту;

- балалар шығармашылығының көркем және қолданбалы-сәндік өнеріне және музыкаға деген қызығушылықтарын дамыту.

Әдісі: сұрақ-жауап, топтық сайыс, топтық жұмыс.

Қажетті құрал-жабдықтар: интерактивті тақта, картон, түрлітүсті қағаздар, қағаз желімі, қайшы, сызғыш, қарындаш, фломастер, т.б.

Жоспары:

I кезең: Топтарға бөлу: 1-топ «Домбыра»; 2-топ «Оймақ»; 3-топ «Қобыз»; 4-топ «Сырмақ». Сайыскерлердің өнерлерін, білімде-

ріне және тапқырлықтарына баға беруші әділ қазылар алқасымен таныстырып өту.

II кезең:

1. «Оюы көптің өрнегі көп,
Өрнегі көптің ермегі көп»

Топта ою өрнектен композиция құрастыру

2. Ою-өрнекті музыкамен байланыстыру.

Музыка арқылы ою өрнектерге би қимылдарын жасату. (Музыка пәні мұғалімі Сапах А.А.)

III кезең:

1. Қолөнер сайысы «Мозайка жасау»

2. Жұмбақ жасыру

IV кезең: Сөз-сұрақ сайысы «Өнерлі болсаң, озып көр» (Әр топ адасқан әріптерден сөздер құрайды және анықтама беру)

ҰМЙЫБ

ҚУЫ

ЕСКУӘЕЛ

ЛАҒБА

АШЙЫҚ

МҚОЙА

НЕИ

НЕЖГТЕІ

РҒАҢДАЫ

РТОПЕНАИФО

РСНАЙСЫАЗ

БРАМДОЫ

АТОН

ТРВАЕТК

Дұрыс нұсқалары (бұйым, уық, сәукеле, балға, қайшы, оймақ,

ине, жетіген, даңғыра, фортепиано, сазсырнай, нота, домбыра, квартет)

V кезең: Теориялық сұрақтарға жауап беру. (Көркем еңбек және музыка пәнінен)

Музыкадан сұрақтар:

1. Қазақ халқының киелі музыкалық аспабы қалай аталады?

2. Қазақтың домбыраға немесе басқа аспапқа қосылып айтатын әншілік түрін қалай атайды?

3. Ішекті музыкалық аспаптарды атандар?

4. Заманауи музыка дегеніміз не?

5. Қобыз аспабының құдіретін танытқан ұлы күйші есімін ата?

6. Алматы қаласында қандай театрлар бар?

7. Музыка жазатын өнер иесі қалай аталады?

8. Өнердің қандай түрлері бар?

Көркем еңбек пәнінен сұрақтар:

1. Ою-өрнек неше түрге бөлінеді?

2. Ою-өрнектерді қайда қолданады?

3. Қол жұмыстары кезінде қандай қауіпсіздік ережелерін сақтаймыз? 4. Қазақтың ұлттық иық киімдерін ата?

5. Қазақтың ұлттық бас киімдерін ата?

6. Мата неден алынады?

7. Табиғи және жасанды матаның пайдасы мен зияны?

8. Жібек матасын неден алады?

9. Зергерлік бұйымдарды ата?

10. Ағаштан жасалынатын ұлттық бұйымдар?

VI кезең: «Өнерлі қол-бақытқа жол»

Мақал-мәтелді жалғастыру:

...Қояды әркім оны бұрап-бұрап.

Бар екен маңдайында жалғыз көзі,

Болады тоқсан түрлі айтқан сөзі. *Домбыра*

Саусақ батпас түтіктен,
Сандуғаш құс сайрайды.

Сыбызғы

Бес жолмен жүреді,
Бар әуенді біледі. *Нота*

Тілі бар түймелі,
Кеңірдегі кернеген,
Ән менен күй кені. *Сырнай*

Зырлайды күшік әжемнің
Қолынан сүйек кеміріп,
Күн асқан сайын ақ күшік
Барады мүлде семіріп. *Ұршық*

Дүниеде бар екен жалғыз көзді,
Киімін үйіп тастап, күдер үзді.

Ине

Бар екен бір жансыз зат сиыр тұмсық,

Матаның күнде жейді басын қыршып,

Матаның жеген сайын басын қыршып,

Артынан түбіт тұрар қыл-қыбыршық. *Қайшы*

Адамға сонша пайдалы,
Басында сансыз көзі бар.

Оймақ

Сүйрей, сүйрей сүйреткімді жо-
ғалттым. *Сабақталған ине*

VII кезең: «Өмірдің өзі ән мен
күй»

*«Атамекен» әні хормен орында-
лады.*

Гульнар Ибадатқызы
ИБРАИМОВА,

№145 Әл-Фараби атындағы
мектеп-гимназияның
көркем еңбек пәні мұғалімі.

Айнагүл Айтқанқызы САПАХ,
№145 Әл-Фараби атындағы

мектеп-гимназияның
музыка пәні мұғалімі.

Бостандық ауданы,
Алматы қаласы

Сабыр түбі – сары алтын

Мақсаты: «сабырлылық» ұғы-
мының құндылығы мен маңыз-
дылығын ашу.

Міндеттері:

- Сабырлылық, мінез-құлық мәдениеті туралы түсінік беру;
- Өз сезімдері мен көңіл-күйлерін басқара білуге тәрбиелеу;
- Достар арасындағы рухани жақындықтың мәнін ұғындыру;
- Айнала қоршаған адамдарға тілеулес, ізгі ниеттерін дамыту;
- Жауапкершілікке, сезімталдыққа тәрбиелеу;

Сабақтың әдісі: пікіралысу, әңгімелесу, топтық жұмыс, баяндау.

Сабақтың көрнекілігі: презентация, слайд, үлестірме материалдар, алтын жүрек.

Мұғалім сөзі: Құрметті ұстаз-

дар, 8 «А» сынып оқушыларының рухани ізгілік сабағына қош келдіңіздер!

Шаттық шеңбері.

- Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен бүгін сендерді көргеніме қуаныштымын. Бәріміз ортаға шығып, қол ұстасып, шаттық шеңберін жасаймыз, шын жүректен бір-бірімізге күлкімізді сыйлап, жанымыздағы досымыздың жақсы қасиеттерін ізгі тілектермен жеткізейік.
- Сен нағыз доссың.

- Сен ең әдемі қызсың.

- Сен мейірімдісің.

- Сен ақкөңілсің.

- Сен әдептісің.....

- Жарайсыңдар, балалар! Әрқайсысың достарыңа деген жылы лебіздеріңді естіп, қатты

қуанып тұрмын. Бәрімізде орнымызға отырамыз.

Сабырлық — ең ұлы қасиеттердің бірі! Бүгін сендермен сабыр, сабырлы болу, сабыр сақтау туралы әңгімелеспекшіміз. Яғни, рухан ізгілік сабағымыздың тақырыбы **«Сабыр түбі — сары алтын»** деп аталады.

I бөлімнің тақырыбы: «Сабыр — ақыл серігі»

I бөлімді бастамас бұрын Шәкәрім атамыздың өлең жолдарын оқып жіберейін. Сабыр деген әр іске шыдамдылық,

Қатты керек адамға бұл бір қылық.

Қолы жетпей талай жан ызданады,

Осыдан көп шығады адамшылық.

Бұл бөлімде сабыр, сабыр сақтау, сабырлы болу туралы ой — пікірлерінді ортаға саламыз. Яғни, - **Сабырлы болу дегенді қалай түсінесіңдер?**

(Оқушылардың ой-пікірлері)

- Сонымен сабыр деген — ұстамды болу, шыдамды болу, төзімді болу деген сөз екенін айттыңдар.

Енді осы сөздерге қайшы келетін сөздер айтып көріндерші.

Сабырлы — сабырсыз;

Ұстамды — ұстамсыз;

Төзімді — төзімсіз;

Шыдамды — шыдамсыз.

- Адамға қандай жағдайларда сабыр керек?

Егер адамда сабыр болмаса, ол тез ашуланады. Ал ашуланған адам ашу үстінде асығыстыққа жол береді. Асығып қабылданған шешім барлық уақытта оң бола бермейді. Сондықтан ондай жағдайда ақылға салып, ашуға берілмей — сабыр сақтау керек. Сондықтан да, Абай аталарың: **«Асығыс түбі өкініш, ойланып алмақ — сабыр сол»**, - деп айтқан болатын.

- Ал, енді өздерің ашуланған кезде не істейсіңдер?

- Ашуланған кезде 1-ден 10-ға дейін іштей сана.

- Жақсы нәрсе туралы ойлаймын.

- Соңынан өкінетінімді ойлаймын.

Өзімді ұстамды, сабырлы адаммын деп есептеймін.

Данышпан атаның кеңесі.

Бойдағы ашуды жеңу үшін Данышпан атаның кеңесін жаттап аламыз.

1. Ашу қысқан кезде өзінді-өзің ұстай біл;

2. Ашуланған кезде бірден онға дейін іштей сана;

3. Жақсы іс туралы ойла;

4. Өзіңді ұстамды, сабырлы адаммын деп есепте;

5. Ашуды ақылға жеңдір;

6. Әрбір істі ойланып, ақылға салыңдар!

7. Шыдамсыздық танытпай, ұстамды болыңдар!

8. Әр кезде де өз-өздеріңді жігерлендіріңдер.

II бөлімнің тақырыбы: «Мінез — жанның айнасы»

Бұл бөлімде оқушылар флип-чартқа адамның сабырлы және сабырсыз, яғни ашулы тұрған суретін салып, осы екі суреттерге адамның жағымды және жағымсыз мінез-құлықтарын сипаттап беріп, әр топтан бір немесе екі оқушыдан шығып, қорғап шығуы керек.

(3-4 минут уақыт беріледі)

(Оқушылардың жауаптары)

III бөлімнің тақырыбы: «Кекшіл болма, көпшіл бол!»

Бұл бөлімде адамның мінез-құлқы туралы мақал-мәтелдер беріледі. Мақал-мәтелдердің жалғасын тауып, мән-мағынасын ашу керек.

1. Аңдамай сөйлеген, ауырмай өледі.

2. Жақсыны көрсең, көңілің ашылады, жаманды көрсең — көңілің басылады;

3. Жақсы көпке зейнет, жаман көпке бейнет;

4. Әлсіз адам — сүріншек, ақылсыз адам — еріншек;

5. Ақылсыз адам айқай келеді, жан-жағын жайпай келеді;

6. Ақылды адам жай-жай келеді, жан-жағын байқай келеді;

7. Жыланның тілі айыр, жылан мінезді адамның сөзі айыр;

8. Жақсының жүрген жері — базар, жаманның жүрген жері — азар;

9. Жақсының өзі өлсе де, сөзі өлмейді;

10. Сабыр — ақыл-парасаттың белгісі, сабырсыздық сені ұятқа қалдырар.

(Оқушылардың жауаптары)

IV бөлімнің тақырыбы: «Сабырлы жетер мұратқа, сабырсыз қалар ұятқа» қорытынды бөлім.

Бүгінгі «Сабыр түбі — сары алтын» атты рухани ізгілік сабағымызды қорытындылаймыз. Міне, балалар көріп отырсыздар, менің қолымда «Алтын жүрек». Осы «Алтын жүректі» сіздерге сыйлаймын, сіздер де жылы лебіздеріңді тілеп, бір-біріңе сыйлаңыздар!

Сабырлылық — адамның мұратына жетуіне мүмкіндік береді.

Осымен сабағымыз аяқталды, назар қойып тыңдағандарыңызға рахмет!

**Миагуль Кенесовна
АЙМУРЗАЕВА,
Ақкөл жалпы орта мектебінің
орыс тілі және әдебиеті пәні
мұғалімі.
Ақкөл ауылы,
Құрманғазы ауданы,
Атырау облысы**

Тілашар ертеңгілігі

Кіріспе сөз: Дүниеде баладан артық қуаныш жоқ. Оның сөйлеген сөзі, алғашқы қадамы, есейгені ата-ана үшін қуаныш. Олай болса, кішкене уақытты артқа жіберіп, балаларыңыздың, немерелеріңіздің бала бақшадағы немесе үйдегі жас шамасымен айтқан сөздерін, істеген қылықтарын еске түсірейікші. Міне, сол балаларыңыз бүгін мектептің шәкірті атанды. Күні кеше ғана 5 жасқа жетіп, алғаш мектеп табалдырығын аттап отыр. Міне, аз ғана уақыт ішінде балаларыңыздың үйренгендерін тамашалайсыздар.

Хормен ҚР Әнұраны орындалады.

1-оқушы: Ерік, мен бір түрлі қорқып тұрмын.

2-оқушы: Неден қорқасың?

3-оқушы: Қонақтар көп қай, сөзімді ұмытып қалатын сияқтымын.

4-оқушы: Қонақтар өз достарымыздың ата-аналары, ұстаздарымыз, қасымызда достарымыз да бар, қорықпа, саспа, бастай бер, қасында мен тұрмын ғой.

5-оқушы: Ардақты аталар мен әкелер.

6-оқушы: Құрметті ұстаздар мен аналар.

7-оқушы: Баршамызға мереке құтты болсын. Бүгінгі «Тілашар» мерекесіне қош келдіңіздер!

Әдеби монтаж.

8-оқушы:

Отан — менің ата-анам,
Отан — досым бауырым.
Отан — өлкем астанам,
Отан — туған ауылым.

9-оқушы:

Анамыздай тілеуі-ақ,
Отан біздің біреу-ақ!

Бәрі:

Ол — біздің Қазақстан!
Кенге толы қойнауы
Төлге толы жайлауы.

Бәрі: Ол — біздің Қазақстан!

Балаларға сұрақ:

- Біз қай елде тұрамыз?
- Қай облысқа қараймыз?
- Қай ауданға қараймыз?
- Қай қалада тұрамыз?
- Қазақстанның рәміздерін атаңызшы.

10-оқушы:

Рәміздерім — елдігімнің белгісі,
Білу керек бала-дағы ең кіші.
Рәміздерім — әнұран, Ту, Елтаңба,

Рәміздерді жатқа білген жөн кісі.

11-оқушы:

Көк аспандай көкпеңбек,
Қазақстан жалауы.
Көк емес ол тектен-тек,
Елдің ашық қабағы.

12-оқушы:

Мағыналы, сымбатты,
Бар осындай белгіміз.
Маған, саған қымбатты,

Елтаңбасы ол елімнің.

13-оқушы:

Қолыма гүл аламын,
Дайын дәптер, қаламым.
Мен мектепке барамын,
Қуанышым менің мол.
Мектебіме тарттым жол,
Балабақшам қош, сау бол!

14-оқушы:

Кешегі сәби балаңыз,
Жарады міне, қараңыз.
Ғылым, білім жолына,
Енді қайық саламыз.

15-оқушы:

Анау бала, қай бала,
Шәкіртіне сай бала.
Дайындықтың түлегі,
Емес сірә, жәй бала.

16-оқушы:

Асқар таудай аталар,
Салиқалы аналар.
Ұрпағың бұл тағы бір,
Бүгін шәкірт аталар.

«Мен мектепке барамын» әні орындалады.

17-оқушы:

Мектеп үйім алыста,
Асығамын жетуге.
Киімім де тап-таза,
Құлағым да, бетім де.

18-оқушы:

Жүзімізге қараңыз,
Бал күлкілі баламыз.
Бізге қымбат күншуақ,
Бізге қымбат анамыз.

19-оқушы:

Әзір титтей бойымыз,
Әзір балаң ойымыз.

Тек білеміз ойынды,

5-ке толған батырмыз.

Дегенмен де күн санып,

Өсіп келе жатырмыз.

Мұғалім: Балалар, біздер «Әліппе» сабағын өткенде нелермен танысамыз?

Оқушылар жауабы тыңдалады.

Оқушылар: Әріп жұмбақтар жасыру!

Айырда бар үш тармақ,

Пішенші ұстар қос қолдап. (Ш)

Білезікке қарайық,

Ұқсайды оған қай әріп. (С)

Доғаға бір қарайық,

Ұқсайды оған қай әріп. (Л)

Буындарды оқыту: Ша, аш, шаш, ас, а — са.

Математика патшалығынан келген сандар (көрініс)

Ханша: Шіркін, мына әсем сарайда менің достарым көп болса ғой. Олармен би билеп, ән салып, есеп шығарып ойнар едім.

1-саны келеді: Бұл әсем сарайда кім тұрады екен.

Ханша: Мен тұрамын, сен кімсің?

1 саны келеді: Мені білгің келсе... Мен таяқша бірмін.

Барлық санға жол бастап,

Ең басында тұрмын.

1 саны: 1 дегенім білім,

Білім — жарың, күнің.

2 саны келеді: Тук, тук, бұл сарайда кім тұрады екен?

Ханша: Мен тұрамын, сен кімсің?

2 саны:

1-ден кейін тұрағым,

1-ден кейін тұрамын.

1-ді 1-ге қосқанда,

Мен шығамын шырағым.

Мен 2 деген санмын.

Ханша: Менің тапсырмамды орында. Менің жұмбағымды шешіп бер.

Басында 2 таяғы бар,

Төрт аяғы бар.

Иегінде сақалы бар.

2 саны:

Таптым, таптым.

Ол — ешкі.

3 саны келеді: Бұл әсем сарайда кім тұрады екен?

Ханша: Мен тұрамын, сен кімсің?

3 саны: Өзін таныстырады.

Ханша: Өз өнерінді көрсет.

3 саны: Жұмбақ жасырады.

Шешуін балалар табады.

Оқушы «Санамақ» айтады.

Мектебің мынау класың,

Осында он жыл тұрасың.

Тарыдай болып кіресің,

Таудай болып шығасың.

Оқушы:

Сәлем, саған мектебім,

Алғыстарым көп менің.

Оқу білім тәрбие,

Ой санама еккенің.

Әдептілік туралы айту.

Көрініс: «Сәлемдесу түрлері»

Бала:

Көшелерден біз өткен ата көрсем жақын кеп.

Сәлем берем сол тұста,

Ассалаумағалейкум деп.

Ата: Амансың ба, балам, көп жаса.

Бала: Алдан әже жолықса, бөгелем де әдейілеп,

Сәлем берем ізетпен

«Есеңсіз бе, әжей?» деп.

Әже: «Амансың ба, айналайын көп жаса, өркенің өссін».

Дастархан үстіндегі әдептілік.

Әдептілік туралы мақал-мәтелдер айту.

Бала:

Аға әдепті болса — іні әдепті,

Апа әдепті болса — сіңлі әдепті.

Бала:

Ана алдында — құрмет,

Ата алдында — қызмет.

Көрініс: «Жалқаубек»

Жалқаубекке арналған тақпақтар.

Жаңылтпаштар айтқызу.

Бала:

Ұшқыш жақсы ма?

Үш құс жақсы ма?

Ұшқыш та жақсы,

Үш құс та жақсы.

Ертегілер еліне саяхат жасаймыз.

Қуыршақ театры қойылады.

Не дәмді? (Ертегі) қойылым

«Қошақан» әні орындалады.

Орыс тілі мен ағылшын тілінен үйренген тақпақ, өлендерін айтады.

Өзбек биі орындалады.

Ертегіден көрініс.

Ойын: тілек айту (өздері орындарынан тұрып ойларын айтады)

Бала:

Әр адамға тым ыстық,
Арта берсін, туыстық,
Құра берсін салтанат,
Бейбітшілік, тыныштық!

«Біз бақытты балдырған» әні хормен орындалады.

Мұғалім:

Әлпештеп бізді оятып,

Әр күні көкке күн шықсын.

Күрсінбесін аналар,

Күлімдесін балалар!

Қорытындылау:

Жанар Лесбекқызы

СУЛЕЙМЕНОВА,

Ғ. Мұстафин атындағы №191

жалпы білім беретін мектептің

бастауыш сынып мұғалімі.

Алматы қаласы

Абайтанушы

Мақсаты: Абай өмірін, балалық шағын, ілімі мен білімін, шығармашылығын балалардың қалай меңгергендігін бақылау. Абайдың ұлылығын, оның поэзиясы мен тереңдігін сездіре отырып, «Болмасаң да, ұқсап бақ» деп ақын өзі айтқандай, оқушыларды ақындыққа жетелеу. Сабақтың шешендік өнер бағыты бойынша оқушылардың ізденуін шығармашылығын, сөйлеу шеберлігін, сөз өнерлерін одан әрі дамыту.

Жүру барысы:

1. Кіріспе. Абай өміріне қысқаша тоқталып өту.

Абай 1845 жылы, жылан жылында туып, 1904 жылы ұлу жылында 60 жасында Семей уезінің Шыңғыс тауында дүниеден өткен. Шын аты Ибраһим болса да, әжесі Зеренің еркелетіп қойған Абай

деген есімімен аталып кетті. Абай әке жағынан алғанда Тобықтының белгілі шонжары мен биінен тарайды. Оның бабасы Ырғызбай Тобықтының атасы Өскенбай дала халқының әділ биі болған. Оған басқа рудың адамдары жүгініп, дауын шешкізген. Абайдың әкесі Құнанбай Қарқалы округінің аға сұлтаны болған. Абайдың шешесі Ұлжан бошан руынан тарайды.

Абай 10-12 жас аралығында мұсылманша оқып, хат таныған. Ал 12 жасында Семейдегі Ахмет Риза медресесіне оқуға түседі. Медреседе жүргенде 14 жасында үш ай орыстың приходская школында орысша сабақ оқиды. 15 жасында үлкендерден білімі артып, ел ішіндегі жұртты өзіне қаратып, әкесіне көп көмегін тигізеді. Ел-жұрт Абайды

би етіп сайлайды. 20 жасында Абай от ауызды, орақ тілді шешен, халық өмірі мен әдетін, билік туралы істі көп білген көсем болған. Абай болашаққа сөзін арнайды.

Жүрегімнің түбіне терең бойла,
Мен бір жұмбақ адаммын, оны да ойла.

Соқтықпалы соқпақсыз жерде өстім,

Мыңмен жалғыз алыстым оны да ойла.

Жүргізуші: Иә, өзі өмір кешкен және өлең жазған ғасыр үшін Абай жұмбақ болды.

Ал қазір біз Абайды қазақ даласының шамшырағы деп білеміз. Абай тек қазақтың ғана емес, бүкіл шығыс халықтары мәдениетінің шамшырағы деп білеміз. Абай — халықты білімге, ғылымға, еңбекке көп үндеген ақын.

«Тамағы тоқтық, жұмысы жоқтық аздырар адам баласын», - деп жаман әдеттен сақтандырған. Абай атамыздың тұжырымдауынша, әуелі құдайға сыйынып, сонан соң, өз қайратына сүйеніп еңбек еткен адам нағыз азамат болып саналады.

I. «Абай және мен»

Бүкіл әлем Абай деп жырлағандай, оқушыларда Абай атамыздың мәңгі өлмейтіндігін арқау етті. Оқушылар алдын ала жазылған шығармаларын кезекпен оқиды:

1. «Абай тағылымы»;
2. «Асқақ рухтың өзегі»;
3. «Абай аманаты»;

4. «Жұмбақ ақын»;

5. «Абай мен үшін жұмбақ па?»;

6. «Мен білетін Абай»;

7. «Адастырмас қазағым».

II. Абай өлеңдерін жатқа айту.

«Желсіз түнде жарық ай», «Көзімнің қарасы», «Айттым сәлем, Қаламқас».

III. Абайдың кара сөздерінен үзінді оқу.

IV. Абайдың табиғат лирикасына байланысты жазған өлеңдері мен аударған аудармаларын жатқа айту.

V. Шешендік өнер «Абайдың ұнамды-ұнамсыз жақтарын» әдемі жеткізу.

VI. Жорға (сұрақтарға шұғыл жауап беру):

1. Абайдың шын аты?
2. Абай қай жылы, қай жерде туған?
3. Абай қайда оқыды?
4. Абайды кім тәрбиеледі?
5. Абайды кім деп білеміз?
6. Абайдың қандай әндерін білесің?
7. Абай кімнің шығармаларын оқып, қазақ тіліне аударды?
8. Абай неше ағайынды, есімдерін ата? (7) Оспан, Тәңірберді, Құдайберді, Ысмағұл, Ибраһим (Абай) Қалиолла, Ысқақ.
9. Өнер, білім, ғылым туралы нешінші қара сөзінде жазылған?
10. Абайдың әкесі кім, атасы кім?
11. Абайдың неше қара сөзі бар?
12. Абайдың бес асыл сөзін ата?

13. И. Крыловтан аударған аудармашыларын ата? Аудармашының біреуін айта ғой.

14. Абайдың қашық болуға арналған 5 өсиеті?

VII. Қорытынды.

Белсенді қатысқан оқушыларды марапаттау.

**Рыс Қуанышқалиқызы
ИСКАЛИЕВА,
Бірік жалпы білім беретін орта
мектебінің бастауыш сынып
мұғалімі.**

**Казталов ауданы,
Батыс Қазақстан облысы**

Ақын мұрасы – халық жүрегінде

Ақтөбе қаласындағы №13 қалалық кітапханада қазақ поэзиясының көрнекті өкілі, ақын Шөмішбай Сариевтің 80 жылдық мерейтойына арналған «Ақын өмірінен сыр» атты әдеби кеші жоғары деңгейде ұйымдастырылды. Тағылымы мол шара Қызылорда облысы Арал аудандық орталық кітапханасымен бірлесіп, заманауи форматта — онлайн (Zoom) бейнеконференция арқылы өтті.

Әдеби кештің негізгі мақсаты — ақынның өмір жолы мен шығармашылығын кеңінен таныстыру, оның жүрек тербетер жырларын насихаттау, сондай-ақ кітапханалар арасындағы мәдени байланысты нығайту болды. Іс-ша-

раға ақынның жұбайы Жұмагүл Сариева, ақындар мен журналистер, зиялы қауым өкілдері, сондай-ақ №78 мектеп-гимназиясы мен Қызылжар орта мектебінің оқушылары қатысып, кештің мазмұнын байыта түсті.

Кеш барысында Арал аудандық

орталық кітапханасының мамандары Шөмішбай Сариевтің өмірі мен шығармашылық жолына кеңінен тоқталып, оның қазақ әдебиеті мен мәдениетіндегі орны ерекше екенін атап өтті. Ақын — тек жыр шебері ғана емес, сондай-ақ 500-ден астам ән мәтіндерінің авторы ретінде халық жүрегінен орын алған тұлға. Оның «Айналдым сенен, Атамекен-ай», «Сәлем саған, туған ел», «Сарыарқа», «Домбыра», «Қарағым-ай» сынды ән-өлеңдері ел жадында сақталып, бүгінгі күнге дейін өзектілігін жоғалтқан жоқ.

Шараның әсерлі тұстарының бірі — оқырмандардың ақын өлеңдерін мәнерлеп оқуы болды. Кітапхананың жас оқырмандары Шөмішбай Сариевтің туған жерге, елге, ұлттық құндылықтарға арналған жырларын тебіреніспен жеткізіп, көрермен көңілінен

шықты. Бұл — жас ұрпақтың поэзияға деген қызығушылығының артып келе жатқанын көрсетеді.

Кештің мазмұнын тереңдете түскен сәттердің бірі — ақынның жары Жұмагүл Сариеваның естелікке толы сөзі болды. Ол Шөмішбай Сариевпен 50 жыл бірге өмір сүргенін айта отырып, ақынға көрсетіліп жатқан құрметке алғысын білдірді.

— Шөмішбаймен жарты ғасыр бірге тұрдық. Бүгінгі құрметтеріңізге үлкен рақмет. Ақынның 80 жылдық мерейтойы 19 наурыздан бастап Қызылордада тойланып, бүгінде еліміздің әр өңірінде жалғасын тауып жатыр. Алматыдағы Ұлттық кітапханада да тағылымды шаралар өтуде, — деді ол. Сонымен қатар Жұмагүл ханым ақынның шығармашылық жолына тоқталып, оның журналистика

факультетін тәмамдап, «Жұлдыз» журналында еңбек еткенін атап өтті. Ақынның талантын жоғары бағалаған Ғафур Қайырбековтың «қос қанатты ақын» деген теңеуін ерекше ілтипатпен еске алды.

— Бұл теңеу бекер айтылмаған. Оның бір қанаты — жыр-өлендері болса, екінші қанаты — ән мәтіндері. Шөмішбайдың әндерін орындамаған әнші мен жазбаған композитор кемде-кем. Мәселен, Роза Рымбаева орындап жүрген «Атамекен» әні әлі күнге дейін халық жүрегінен түскен жоқ, — деп тебірене сөйледі.

Кеш соңында қатысушылар

ақынның рухани мұрасы ұрпақтан-ұрпаққа жалғасатынын, оның шығармалары уақыт өткен сайын құндылығын арттыра беретінін тілге тиек етті. Шөмішбай Сариевтің артында қалған мол мұрасы — қазақ әдебиетінің алтын қорындағы баға жетпес қазына.

Осындай мазмұнды шаралар жас буынның рухани дамуына жол ашып, ұлттық әдебиетке деген құрметін арттырары сөзсіз.

Жанар Ералықызы АҚРАПОВА,
№13 қалалық кітапхананың
кітапханашысы.
Ақтөбе қаласы

Жанға жақын жырлар

Ақтөбе қаласы Қарғалы тұрғын үй алабындағы №6 кітапханасында Ұлттық кітап күніне орай ақын, сазгер, Қазақстан Республикасы Жазушылар одағының мүшесі Тілеулесов Талғат Бурханұлымен «Жанға жақын жырлар» атты әдеби-сазды сұхбат кеші ұйым-

дастырылды.

Кештің мақсаты — оқырмандарға ақын шығармаларын кеңі-

нен таныстыру, жастардың кітап оқуға деген қызығушылығын арттыру, поэзия арқылы рухани тәрбие беру болды. Сонымен қатар, қаламгердің өмір жолын үлгі ете отырып, жас ұрпақтың елге, жерге деген сүйіспеншілігін қалыптастыру көзделді.

Шара барысында Талғат Бурханұлы өз өмірбаяны мен шығармашылық жолына кеңінен тоқталып, поэзия әлеміндегі тәжірибесімен бөлісті. Ақын жүрек тебіренер олендерін оқып, әнге айналған шығармаларының тарихын әңгімеледі. Кешке қатысушылар ақын олендерін жатқа оқып, рухани байланыс орнатты.

Әдеби-сазды сұхбат еркін пікір алмасу форматында өтіп, оқырмандар көкейлеріндегі сауалдарын қойып, тұшымды жауаптар алды. Әсіресе, жастар ақынның шығармашылығына ерекше қы-

зығушылық танытып, кітап пен поэзияның адам өміріндегі орны туралы әсерлі ойларымен бөлісті.

Шара аясында кітап көрмесі ұйымдастырылып, Талғат Бурханұлының шығармалары кеңінен насихатталды. Көрмеге қойылған кітаптар мен материалдар оқырмандардың үлкен қызығушылығын тудырды.

Кеш соңында қатысушылар ұйымдастырушыларға алғыстарын білдіріп, мұндай рухани кездесулердің тәрбиелік маңызы зор екенін атап өтті. «Жанға жақын жырлар» кеші оқырман жүрегіне жол тауып, әдебиет пен өнерге деген құрметті арттырған мазмұнды басқосу болды.

**Ляззат Ғизатқызы
ҚОБЛАНДИНА,
№6 Қарғалы тұрғын үй
алабындағы
кітапхана меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы**

Сырлы ақынның нұрлы жырлары

Өлең деген бізден қалған сұрасаң,

Жазамын да тастаймын.

Қажет болса, қыста мен де бүр ашам,

Уа, көктемнен қашпаймын!

- Иә, жырларында өзгеше бір батылдык, өжеттілік бар, Ақтөбе өңірінің азаматы, «Оқитын өлке» акциясында шығармашылығы дәріптеліп келе жатқан — Ертай Ашықбаев ақынымызға арналған «Сырлы ақынның нұрлы жырлары» атты танымдық поэзия кеші өтті.

Поэзия — жанның үні, жүректің тілі. Ал ақын — сол үнді жеткізүші, рухани әлемнің шамшырағы. «Жүрегі жырға тұнған ақын» тақырыбында кітап көрмесі қойылып, оқырмандар назарына ұсынылды. Кеш барысында ақынның туған жері Ақтөбе облысы,

Темір ауданы, Бабатай ауылында түсірілген бейнеролик көпшілік назарына ұсынылды. Кітапхана оқырмандары ақынның «Көктем құстар», «Сәуір», «Бақыт», «Өмір», «Сағатым», т.б. өлеңдерін оқыды. Кеш соңында Ертай Ашықбаевтың сөзіне жазылған Қанат Айтбаевтың «Астана вальсі» әнін көпшілік бірге шырқады. Сонымен қатар, кітапхана қызметкері Жұмагерей Ақгүл өз шығармашылығынан ақынға арнау оқыды.

Өрбіткен өлеңінде бар асылды,
Қатайтқан қара сөзбен қанатынды.

Ұлтына қаймықпастан қызмет еткен,

Бір ұлы қазағымның дара туды..

Ол — ақын, ол — жазушы, ол бір адам,

Жұлдыздай жарқ ететін жарқыраған.

Мұнды әні жүрегінді тербейтіндей —

Жырлары бұлақ сынды сарқыраған!

Өткір сөз, ұшқыр ойлы, тілі орамды,

Туған жерсіз ойна-
мас тай-құлын да.

Туған жерге арна-
дың бар жырыңды,
Толқудан кейде кө-
ңілің сан құбылды.

Өнерге қадам бас-
сам бірінші боп —
Ашықбаев Ертай-
дан алдым үлгі!

Жазсам жырым тау-
сылмас айтар әнім,

Өшпейді ол жазатын жыры мәң-
гі.

Ақынға айтсаң мадақ артық
емес,

Ұлықтау керек екен ұлыларды!

Жеріңнің құнарлығы байлы-
ғында,

Аққудың әсемдігі — айдынында.

Туған елсіз ақының ақын емес,

Жыр төрінде қайындай жайқа-
ламын,

Ақынмен деп айта алман мен
жай ғана.

Сіз жазатын жырларды қайтала-
дым!

Алуа АТАХМЕТҚЫЗЫ,
Қалалық орталық кітапхана
редакторы.
Ақтөбе қаласы

Балалардың сырбаз ақыны

Ақтөбе қаласындағы балалар кітапханасында 2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күніне орай қазақ балалар әдебиетінің көрнекті ақыны, жазушы, аудармашы Әнуарбек Дүйсенбиевтің 95 жылдық мерейтойына арналған «Балалардың сырбаз ақыны» атты кеш ұйымдастырылды. Іс-шара барысында ақынның өмір жолымен, шығармашылығын қамтыған бейнетаспа көрсетіліп, көрермендер Әнуарбек Дүйсенбиевтің өнегелі ғұмырымен, шығармашылық әлеміне терең бойлады. Сонымен қатар, Әнуарбектің сөзіне жазыл-

ған әндерін серіктес №15 Ілияс Есенберлин атындағы қазақ жалпы білім беру мектебінің оқырманы Нұрлыбай Алмас «Ақ маман» және №44 «Тұлпар» балабақшасының кішкентай бүлдіршіндерінің жетекшісі Айгүл Нұрмағанбетова Дайрабайқызы «Ақ сүтің ақталмай жатса, кешір, Анам!» әнін жетіген аспабымен орындады. Ақынның «Шірік алма» шығармасы негізінде қойылған сахналық көріністі кітапхананың «Күншуақ» әдеби клубының мүшелері Нұрәли Серікбай, Жанерке Исатаева және Бәтима Өтесін кештің мазмұнын байытып, көркемдік деңгейін арттыра түсті. Поэзия кешінде №33 қазақ орта жалпы білім беру мектебінің және №68 Жұмабек Тәшенов атындағы қазақ жалпы білім беру мектебінің оқырмандары

ақынның жүрек тербейтін, тәрбиелік мәні бар өлеңдерін жатқа оқып, оның шығармашылығындағы адамгершілік пен отансүйгіштік тақырыптарын әсерлі түрде жеткізді және мәнеріне келтіріп жатқа айтты. Іс-шараға өлкелік ақын, Қазақстан жазушылар одағының мүшесі Гүлімай Әбішқызы арнайы қонақ болып қатысты. Кеш барысында ақын «Құлдыр-құлдыр құлыншақ» және «Бақытты баланың кітабы» атты екі атаумен жазылған кітабына «Балалардың игілігіне жараса деген ниетпен» деп,

қолтаңбасын жазып, кітапханаға сыйға берді. Серіктес «Рауан» және «Тарлан» көпсалалы колледждерінің оқырмандары ақынның жырларын оқып, оның шығармаларына деген қызығушылықтарын айқын көрсетті. Іс-шара барысында қатысушылар қонаққа сұрақтар қойып, ақыннан жауап алып, белсенділік танытты. Кітапханашы Аяжан Әлібайқызы Біршілік кітап көрмесіне шолу жасады. Шара соңында қалалық орталықтандырылған кітапхана жүйесінің директоры Гүлнар Нохымқызы сөз сөйлеп, қонаққа ықылас гүл шо-

ғын табыстап, ізгі тілегін білдірді, қатысқан оқырмандарды алғыс хаттармен марапатталды. Осындай рухани іс-шаралардың жас оқырмандардың әдебиетке деген сүйіспеншіліктерін арттырып, маңызды рөл атқаратынын байқалды. Поэзиялық кеш көрермендерге ерекше әсер қалдырып, жоғары деңгейде өтті.

**Раушан Қартбайқызы
ЖҰМАҒҰЛОВА,
№5 қалалық балалар
кітапханасының кітапханашысы.
Ақтөбе қаласы**

«KitapLand Travel» атты креативті зияткерлік ойын

Халықаралық балалар кітабы күніне орай кітапхана оқырмандарымен «KitapLand Travel» атты креативті зияткерлік ойын ұйымдастырылды. Балалардың кітапқа деген сүйіспеншілігін арттырып, олардың қиялы мен ой-өрісін дамытуға бағытталған мазмұнды әрі әсерлі ойын болды. Кітап — баланың рухани серігі, оның қиялына қанат бітіріп, болашаққа жол сілтейтін асыл қазына. Ал бала кезде оқылған әрбір кітап — жүректе сақталатын жылы ес-

телік пен өмірлік сабақтың бастауы. Ойын барысында оқырмандар экраннан мақал-мәтелдерді тауып, «Құпия кітап» ойыны арқылы сұрақтарға жауап беру негізінде түрлі кітаптардың атауларын анықтады. Бұл тапсырмалар олардың логикалық ойлау қабілетін дамытып қана қоймай, тапқырлық пен зеректікке баулыды. Әрбір дұрыс жауап — жаңа білімге жасалған қадам болса, әрбір ойын сәті — қызығушылық пен ізденіске жол ашты. Сонымен қа-

тар, оқырмандар әр түрлі танымдық және логикалық тапсырмалар арқылы өз білімдерін сынап, белсенділік танытты. Балалардың ойлау жүйесі мен шығармашылық қабілеттері осындай ойындар арқылы шындалып, кітапқа деген қызығушылығы арта түсті. Шара аясында Халықаралық балалар кітабы күніне арналған бейнеролик көрсетіліп, оқырмандарға бұл күннің тарихы мен маңызы таныстырылды. Бұл — балаларға кітаптың әлемдік мәдениеттегі орнын түсіндірудің маңызды бір

бөлігі болды.

Сондай-ақ, «Балалар кітабы — болашаққа бастар жол» атты кітап көрмесі ұйымдастырылып, жас оқырмандарға түрлі қызықты әрі танымдық әдебиеттер ұсынылды. Әрбір кітап — бала қиялына жол ашатын сиқырлы әлем іспетті. Шара соңында белсенді қатысқан оқырмандар арнайы сыйлықтармен марапатталып, олардың кітапқа деген ынтасы мен қызығушылығы ерекше атап өтілді. Осындай игі шаралар арқылы кітаптың бала өміріндегі

маңызы айқындала түседі. Себебі кітап оқыған бала — ойлы, білімді, саналы болып қалыптасады. Ал кітаппен дос болған ұрпақ — жарқын болашақтың кепілі.

Назерке АБАТҚЫЗЫ,
Қалалық орталық кітапхана
меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы

Тарихтан тағылым –

өткенге тағзым

«31 мамыр — саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу» арнайы датасына орай Бопай ханым жоғары медициналық колледжінің коворкинг залында студенттердің, ұстаздар мен кітапхана қызметкерлерінің қатысуымен «31 мамыр — саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні» атаулы датасына орай «Тарихтан тағылым — өткенге тағзым» тақырыбында дәріс өткізілді. Дәрісті жүргізуге арнайы маман, филология ғылымдарының кандидаты, Қ. Жұбанов атындағы

Ақтөбе өңірлік университетінің
Қазақстан халқы Ассамблеясы

және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының меңгерушісі — Сәрсембин Үмбетқан Қуандықұлы қатысты.

- Біз көбіне 1931-1933 жылдағы ашаршылықпен 1937 жылдағы оқиғаны айтамыз, шын мәнінде репрессия 1922 жылы басталды. Соны ғалымдар, тарихшылармен зерттеп, дәлелдеп жатырмыз. Сталин билікке келгеннен кейін, арнайы 18 компания құрылды. Сол компаниялар, қалайда қоғамды жаншу, қысу, әлсірету саясатын жүргізді. Қазақ халқының мәдениет, тілін, салт-дәстүрін барлығын түбегейлі жойып, жаңа бір қоғам құру, жаңа бір адам қалыптастыру сынды саясат болды. 1937-1938 жылдары репрессияның соңғы кезеңдерінің бірі болды. Заманымыз қазір керемет, жақсы. Сол керемет заманымызды дұрыс пайдалана алмай жатқан жағдайлар да бар. Сол себепті дұрыс нәрселерге арнауымыз керек. Кітапханаларға барып, кітап оқу керек. Алаш зиялыларын алып қарасақ, қаншама тыңды деректер, мұралар қалдырды. Ж. Аймауытовтың керемет шығармалары, М. Дулатұлы математикаға дейін кітап шығарып кетті, А. Байтұрсынұлының алфавиттері бар, т.с.с. Репрессия қандай зардап әкелді десек, тарихымызды жазуға ұмыттыру, ұлттық құндылықтарымыздан ажырату-

ға әкелді. Қазіргі таңда солардың барлығын қайта қалпына келтіруге, жандандыруға мемлекет көп жұмыс жасап жатыр, - деді Үмбетқан Қуандықұлы дәріс жүргізу барысында.

31 мамыр — Саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күніне арналған, тарихтың қасіретті беттерін жаңғырту, Алаш зиялыларын еске алу және ұрпақтар сабақтастығын нығайту мақсатындағы ресми-танымдық дәрісте арнайы кітап көрмесі жасакталды. Көрмеге қойылған Алаш зиялыларының еңбектері мен қатар «Ақтөбе өңіріндегі кеңестік қуғын-сүргін зобалаңы» кітабы таныстырылды. Сондай-ақ Ақтөбе өңіріндегі негізгі ескерткіштердің бірі, саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу, құрметтеу мақсатында орнатылған

«Түйетөбе» мемориалдық кешені мен Ашаршылық және саяси қуғын-сүргін құрбандарына арналған монумент ескерткіштері-

не ерекше назар қойылды.

31 мамыр — тек қайғылы күн ғана емес, біздің ендігі жердегі борышымыз — осы қанқұйлы

жылдардың оқиғасы, оның жазықсыз құрбаны болған азаматтардың есімдерін ұмытпау, олар-

ды мәңгі есте сақтау.

О, замандас, соларға бір қараңыз:

Әр кірпіші, әр тасы бір қора аңыз.

Өлгендерді тірілтіп, өмірлі етіп,

Өшкендерді табатын бір ғана біз.

Назерке
АЛЖАНҚЫЗЫ,
«Ақтөбе қалалық
орталықтандырылған
кітапхана жүйесі»
КММ-не қарасты №3
қалалық
кітапхана меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы

Кітап сүйер ұрпақ - ел болашағы

Кітап — адамзаттың рухани қазынасы, білімнің қайнар көзі, саналы ұрпақ тәрбиелеудің басты құралы. Ұлттың рухани деңгейі мен мәдени келбеті ең алдымен оның кітап оқуға деген көзқарасымен өлшенеді. Осы тұрғыдан алғанда, кітапхана — тек кітап сақтайтын орын ғана емес, ол — ой мен білім тоғысқан, рухани мәдениетті қалыптастыратын маңызды орталық.

Осы айтулы мереке аясында

№13 қалалық кітапханада Ұлттық кітап және кітапханашылар күніне орай «**Кітап сүйер ұрпақ — ел болашағы**» атты оқырмандар үні атты тағылымды шара ұйымдастырылды. Шараның басты мақсаты — жастарды кітап оқуға баулу, кітапханаға деген қызығушылықты арттыру, сондай-ақ тұрақты оқырмандардың еңбегін бағалап, оларды ынталандыру болды.

Іс-шара барысында кітапхананың белсенді оқырмандары, жыл бойы кітапхана өміріне белсене араласып, үздік оқырман атанып жүр-

ген жас буын өкілдері арнайы марапатталды. Бұл — кітап оқуға деген ынтаны арттырып қана қоймай, жастар арасында рухани бәсекелестікті қалыптастырудың тиімді жолы.

Шараға кітапхананың тұрақты оқырмандарымен қатар, ұзақ уақыттан бері серіктестік байланыс орнатып келе жатқан білім беру мекемелері — №78 мектеп пен Қызылжар орта мектебінің оқушылары қатысты. Олардың белсенділігі мен өнерге,

білімге деген құштарлығы шараның мазмұнын тереңдете түсті.

Атап айтқанда, кітапхананың тұрақты оқырмандары Қалиева Мереке, Мәндібай Камшат, Ещанов Беркембай, Қазі Тәжі, Темірхан Ажар, Тлекқали Бейбарыс, Ержан Әсия, Әкімжанқызы Айзат, Молшылық Бибінұр, Нұрдәулет Әкімжан, Әбдінасыров Нұрәділ сынды оқыр-

мандар марапат төрінен көрінді. Бұлар кітапқа жақын, білімге құштар, ел болашағын айқындайтын жарқын тұлғалар.

Шара барысында оқырмандар өз өнерлерін ортаға салып, кештің көркін қыздырды. Жүсіп Дана Жанболатқызы ақын Мұхтар Шахановтың «Кешікпей келем деп ең» әнін әсерлі орындап, көрермендердің ыстық ықыла-

сына бөленді. Сонымен қатар ұлттық өнеріміздің айшықты үлгісі – «Адай» күйі орындалып, ұйғыр биі мен «Тәуелсіз Қазақстан» әні көпшілікке көтеріңкі көңіл-күй сыйлады. Оқушылардың жүрекжарды поэзиялық өлеңдерді мәнерлеп оқуы кештің рухани мазмұнын байыта түсті.

Іс-шара соңында белсенді оқырмандар мен серіктес мекеме өкілдеріне алғыс хаттар мен естелік сыйлықтар табысталды. Қатысушылар өздерінің жылы лебіздерін білдіріп, кітапхана ұжымына ризашылықтарын

жеткізді.

Кітап – өткен мен бүгінді жалғап, болашаққа бағыт беретін алтын көпір. Оны оқыған адам ешқашан рухани жұтамайды. Бүгінгі кітапсүйер ұрпақ – ертеңгі елдің тірегі, ұлттың рухани байлығы. Сондықтан кітапқа деген сүйіспеншілікті арттыру – баршамызға ортақ міндет.

**Көркем Айқынқызы
БАЙЧЕРКАСС,
№13 Қалалық кітапхананың
менгерушісі.
Ақтөбе қаласы**

Мерейлі отбасы – ұлт тәрбиесінің алтын діңгегі

12 мамыр күні Қарғалы тұрғын үй алабындағы №6 кітапханасында «Отбасы – бақыт мекені» атты тағылымы мол кездесу кеші ұйымдастырылды. Шараның басты мақсаты – отбасы құндылығын дәріптеу, өнегелі әулеттің өмір жолын жас ұрпаққа үлгі ету болды.

Кештің құрметті қонақтары – Утепбаевтар әулеті. Отағасы Утепбаев Дүйсенғали Рысмағамбетұлы мен отанасы Утеп-

баева Элвера Хамитовна көпшілікке сыйлы, елге еңбегі сіңген жандар ретінде танымал.

Элвера Хамитовна – «Алтын алқа» иегері, Қазақстан Республикасының Құрметті азаматы. Сонымен қатар, «Абылай хан», «Елеулі еңбегі үшін», «Элита» медальдарымен марапатталған ардақты ана. Ол қоғамның дамуына белсене араласып, көпшілікке өнеге болып жүрген белсенді апалардың бірі. Қазір-

гі таңда Алматы аудандық Ардагерлер кеңесінің жанындағы Әжелер алқасының төрайымы қызметін атқарады.

Утепбаевтар әулеті — өнегелі отбасының жарқын үлгісі. Олар 2016 жылы Халықаралық Қазақ Творчестволық Бірлестігінің «Үлгілі отбасы» атағының лауреаты атанса, 2025 жылғы «Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсының қалалық кезеңінде I орын иеленген. Бұл — отбасының бірлігі мен тәрбиесінің, еңбегі мен сыйластығының айқын көрінісі.

Кездесу барысында Элвера апай отбасы тәрбиесі, ана мейірімі, ұрпақ тәрбиесіндегі жауапкершілік жайында әсерлі әңгімелер айтып, өмірлік тәжі-

рибесімен бөлісті. Шараға Элвера апайдың ұлы мен екі қызы арнайы қатысып, аналарына деген құрметтері мен алғыстарын білдірді. Олардың отбасы жайлы жүрекжарды ойлары кешке ерекше жылулық сыйлады.

Сонымен қатар, Ардагерлер кеңесінің жанынан құрылған «Замандастар» әжелер ансамблі де кешке арнайы келіп, өнерлерін ортаға салды. Әжелер қауымы көпшілікке көтеріңкі көңіл күй сыйлап, «Әжелер гимнін» әсерлі орындады. Ансамбль мүшелері Элвера апайға деген ақжарма тілектері мен ыстық ықыластарын жеткізіп, ризашылықтарын білдірді.

Шара соңында қатысушылар мұндай мазмұнды кездесулер-

дің тәрбиелік маңызы зор екенін айтып, ұйымдастырушыларға алғыстарын білдірді. Бұл кеш — отбасы құндылығы мен ұрпақ тәрбиесінің маңызын терең ұғындырған, жүректерге жылу сыйлаған ерекше кездесу болды.

**Гүлназ Елікқызы
САПАБЕКОВА,
№6 Қарғалы тұрғын үй
алабындағы
кітапхана қызметкері.
Ақтөбе қаласы**

Ойыл – тарих пен тағылым мекені

Ақтөбе қаласы №2 А.С. Пушкин атындағы қалалық кітапханада «Шежірелі өлке» жобасы аясында Ойыл аудандық ақпараттық-тарихи сағат өтті. Ақтөбе облысына қарасты аудандар туралы деректер жинап, кітапханалармен байланысу,

орталықтандырылған кітапханасымен бірлесе отырып «Туған жер — тұнған шежіре» атты Ойыл ауданының тарихы мен киелі жерлерімен, ауданнан шыққан ақын-жазушылар мен

атақты тұлғалар туралы ақпарат жинақтап, оқырмандарға насихаттау мақсатында өтті. Шара барысында «Шежірелі өлке» жобасы бойынша слайд көрсетіліп, мақсаттары мен міндеттері таныстырылды. Кеш қонағы Ойыл аудандық орталықтандырылған кітапханалар жүйесінің әдіскері Жакина Айнаш Асылбекқызы ауданның тарихы, көне мешіт пен әлемге танымал көкжар жәрмекесі, ауыл табиғаты көрікті жерлері, ойыл өзені, киелі жерлері туралы айтып, биыл атақты диканшы Шығанақ Берсиевке 145 жылдығына орай жоспарлары туралы әңгімелеп берді. Электронды каталог редакторы Салтанат Қуанышбек-

қызы мен кітапханашысы Маратқызы Назерке «Ойыл — тарих пен тағылым мекені» атты көрмеге шолу жасап, «Ақ тарының атасы», «Ойыл», Ж. Айтқұловтың «Ойылым менің», т.б. әдебиеттермен таныстырып, ауылдың дәмі Шығанақ елінен деп тары ұсынылды. «Ойылым менің» атты ауылдың гимніне айналған әнді кітапхана қызметкерлері орындап, кітап қорына «Ойыл» атты энциклопедия сыйға тартты.

Ардагер, ұстаз, Ойыл тұрғыны Ихсанова Римма Бурашовна сөз сөйлеп, ақын-жазушыларымен, атақты ауыл шарушылығында жұмыс атқарған қызметкерлермен кездескендігі туралы есте-

ліктерімен бөлісті. Орыс әдебиеті пәнінің мұғалімі болғандықтан А.С. Пушкиннің «Я помню чудное мгновенье...» өлеңін оқып, қол өнерін таныстыра кетті. Шараға Ақтөбе қаласының Ахмет Жұбанов атындағы музыкалық колледж студенттері оркестрі Шәмші Қалдаяқовтың күй поппуриін орнындады, ансамбльмен бірге колледж студенті, солист Бөрібай Сая «Есіңе мені алғайсың» әнін орындап берді. Кітапхана қорына Қалалық орталықтандырылған кітапхана жүйесінің директоры Гүлнар Нохымқызы шежірелі өлке жобасының маңыздылығы

мен кітапханалар бірлесе үлкен жұмыс жасалып жатқаны туралы айтып, келген қонақтарға ризашылық білдірді. Кітапхананың тұрақты оқырмандары, жергілікті ақын Жолдыбай Айтқұловтың өлең жолдарын оқып, сұрақтарын қойды. Шараға А. Жұбанов атындағы музыкалық колледж, Болашақ колледж бен АЛТ колледж студенттері қатысты.

**Жанар Қазбекқызы
НУРЫМГЕРЕЕВА,
№2 А.С. Пушкин атындағы
қалалық
кітапхана меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы**

Мектептегі мерекелер

тәрбие жұмыстарының сценарийлері

Құрметті оқырман қауым!

Қолдарыңызға тиіп отырған журнал мектеп, мектепке дейінгі, арнайы, жоғары оқу орындары мұғалімдері мен оқытушыларына, жалпы оқырмандарға арналған. Журналға «Казпочта», «Ернұр пресс», «Евразия Пресс», «Экспресс почта» және Post.kz сайты арқылы жазылған тиімді.

Жазылу ай сайын жүргізіледі.

Мекен-жайымыз: 050036, Алматы қаласы, Мамыр-2, 13-7.

**Қиып алыңыз да,
жазылыңыз!**

Индекс 75489

		Басылым индексі АБОНЕМЕНТ 75489									
Мектептегі мерекелер тәрбие жұмыстарының сценарийлері											
Комплекті саны											
2026 жылға, айлары											
қайда											
(почта индексі)		(мекен-жайы)									
кімге		(аты, жөні)									
ПВ орны		Тасымалдау карточкасы 75489 Басылым индексі									
Бағасы	Жазылу мекен- жайын өзгерту	...тенге ...тенге	...тиын ...тиын	комплекті саны							
2026 жылға, айлары											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
қайда											
(почта индексі)					(мекен-жайы)						
(аты, жөні)											

Алматы қаласы №202 мектеп-гимназияның
4 «Д» сынып оқушылары, сынып жетекшісі —
Ақерке Болатбек

**Алматы қаласы №202 мектеп-гимназияның 4 «Д» сынып
оқушылары, сынып жетекшісі — Ақерке Болатбек**